



สองพี่น้อง ตะลุยแดนอีสาน



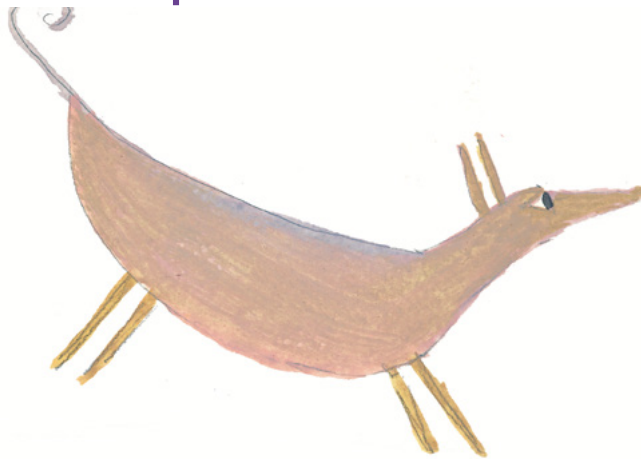
เรื่อง สกฤณี ญัฐพลวัฒน์
ภาพ ยุทธศักดิ์ วังไพศาล

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น

โดย



สองพี่น้อง ตะลุยแดนอีสาน



เรื่อง สกุณี ญัฐพลวัฒน์
ภาพ ยุทธศักดิ์ วั่งไพศาล

ชื่อ สองพี่น้องตะลุมแดนอีสาน

เรื่อง สกุนี ฌัฐพลวัฒน์ ภาพ ยุทธศักดิ์ วั่งไพศาล

โครงการ สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น

เลขมาตรฐานประจำหนังสือ 978-616-235-179-2

คณะกรรมการอำนวยการ

ทัศนัย วงศ์พิเศษกุล

สุรีพันธ์ เบ็งกาสิทธิ์

บรรณาธิการดำเนินงาน

ระพีพรรณ พัฒนาเวช

ออกแบบรูปเล่ม

ปาริชาติ เวียงทอง



พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๕๖ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ © ยุทธศักดิ์ วั่งไพศาล, สกุนี ฌัฐพลวัฒน์

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

จัดพิมพ์โดย บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๓๓๖ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) ตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐



TK
park
อุทยานการเรียนรู้

okmd
กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

เจ้าของโครงการ

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอร.)

สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๘ Dazzle Zone

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๗ ๔๓๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๗ ๔๓๓๒

ส่วนสำนักงาน ๙๙๙/๙ อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๑๗

ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๔ ๕๙๖๓-๖๕

โทรสาร ๐ ๒๒๖๔ ๕๙๖๖

www.tkpark.or.th



คำนำ

ภารกิจสำคัญต่อสังคมประการหนึ่งของ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ คือ การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการกระจายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อขยายผลการดำเนินงานดังกล่าว

การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ให้มีรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัย และ ดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสำนักงานอุทยานการเรียนรู้เล็งเห็นว่ามีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็ก และเยาวชนสนใจการอ่านและใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยนำเรื่องราวภูมิปัญญาสาระท้องถิ่นใกล้ตัว ที่สอดคล้องกับวัย การดำรงชีวิต พร้อมกับสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นเนื้อหาของ สื่อการเรียนรู้สำหรับเยาวชนตามช่วงวัย ตั้งแต่ ๐- ๑๒ ปี

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชุดนี้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกัน สร้างสรรค์กับนักวิชาการและนักเขียนในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับความรู้ และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและท้องถิ่นตน รวมทั้งก่อให้เกิดความเข้าใจ และการยอมรับในวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่หลากหลายตามบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มุ่งหวังว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้อีกชุดหนึ่งที่จะส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึง เป็นหนังสือที่ผู้อ่าน อ่านอย่างมีความสุข สนุกในการอ่าน และ ก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นตนเองได้อย่างแท้จริง



พ่อขับรถมาหยุดตรงที่
มองไกลออกไปเห็นแคนตั้งอยู่
“เราเข้าสู่ดินแดนที่ราบสูงกันแล้วนะลูก”
พ่อพูดอย่างอารมณ์ดี





เมื่อทุกคนออกมาสูดอากาศบริสุทธิ์บนพื้นที่สูง
จึงค่อยรู้สึกสดชื่น ไม่ช้า พ่อก็เรียกทุกคนขึ้นรถ
เพื่อจะพาไปเที่ยวที่ภูเขาสูงใหญ่ ๆ
พ่อบอกว่า “ถ้าเราโชคดีก็จะได้เห็นสัตว์กันละ”

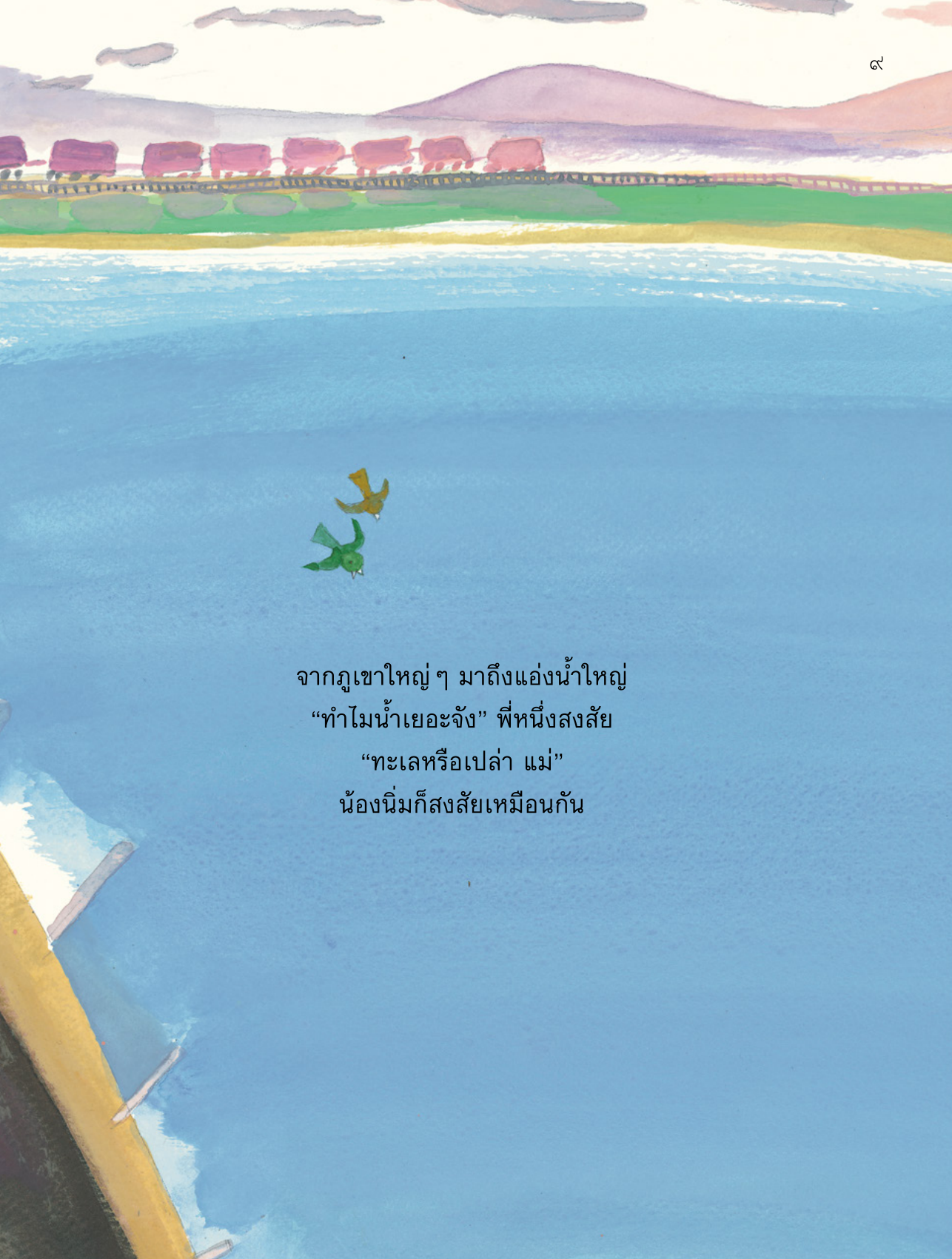


כ

2
1








จากภูเขาใหญ่ ๆ มาถึงแอ่งน้ำใหญ่
“ทำไมน้ำเยอะจัง” พี่หนึ่งสงสัย
“ทะเลหรือเปล่า แม่”
น้องนี่ก็สงสัยเหมือนกัน



A watercolor illustration of a landscape. The top half features several tree branches in shades of blue, green, and brown, some with small leaves. The bottom half is dominated by a large, soft wash of green and yellow, representing a field or a body of water. The overall style is soft and artistic.

เมื่อทั้งหมดมาถึงบ้านอาชัย น้องชายของพ่อ
จืดและจ๋อยยืนคอยอยู่แล้ว
พี่ ๆ น้อง ๆ ได้เจอกันอีกครั้ง
จึงเตรียมตัวสนุกกันเต็มที่



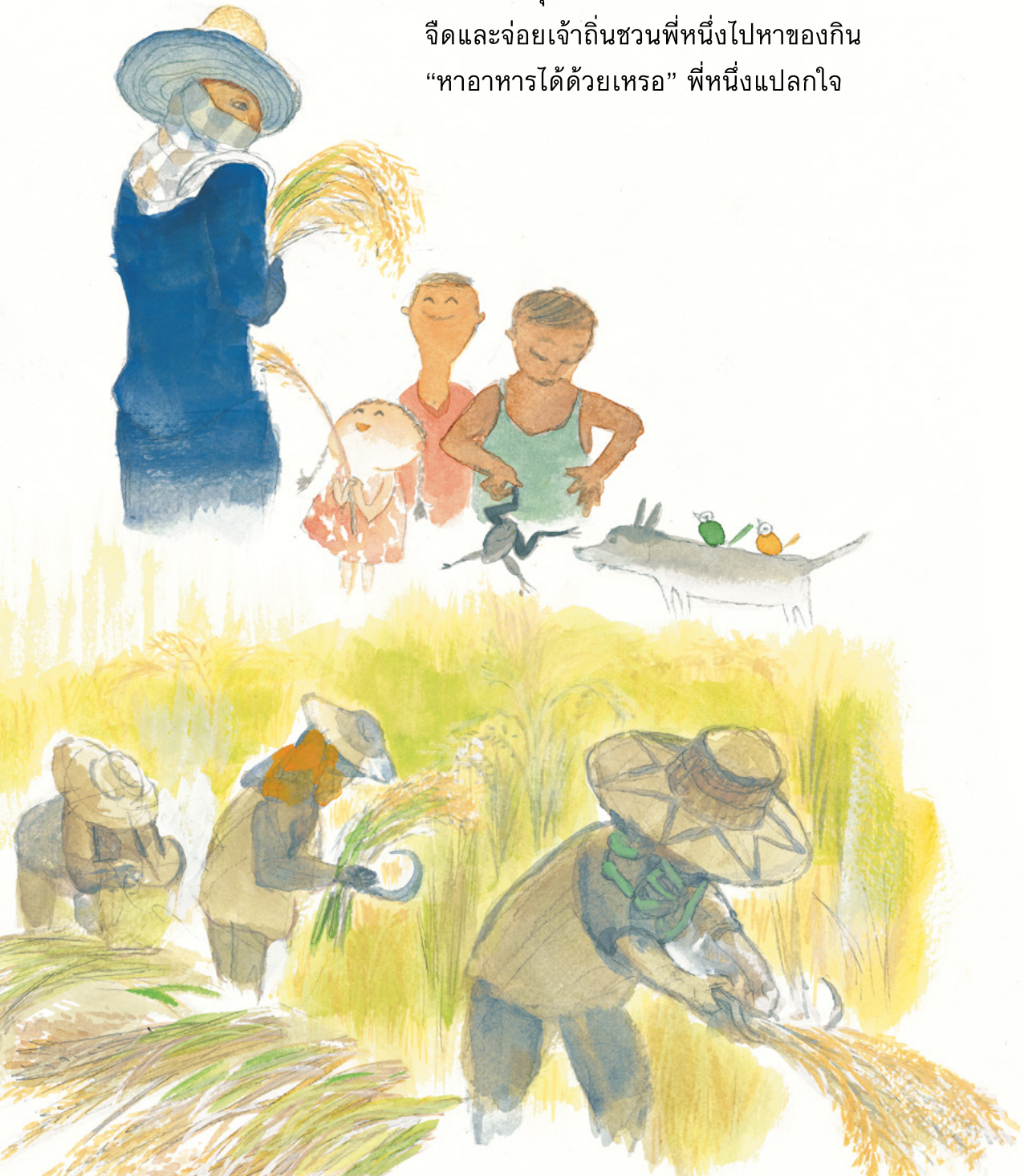
เด็ก ๆ พวกมันวิ่งตัวปลิวออกไปท้องนา
ทุ่งโล่ง ๆ แบบนี้ พี่หนึ่งเด็กชาวกรุงชอบใจมากที่สุด
มองออกไปไกลลิบ เห็นพี่ป้าน้ำอากาศกำลังลงนา



นาปี

หมายถึงการทำนาปีละครึ่งตามฤดู
การดำนา คือ การปักต้นกล้าทิ้งออกแล้ว
ลงบนผืนนา มักทำในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม

ในทุ่งนาไม่เพียงมีแต่ต้นข้าวเท่านั้น
จืดและจ่อยเจ้าถิ่นชวนพี่น้องไปหาของกิน
“หาอาหารได้ด้วยเธอ” พี่หนึ่งแปลกใจ





“ไปด้วย ไปด้วย”
น้องน้อมตามไปด้วยทุกที่





เมื่อกลับเข้าบ้านอีกครั้ง

เด็ก ๆ ได้นั่งล้อมวงกินข้าวกันตามลำพัง
ต่างอวดกันว่า ใครหาอาหารอะไรมาได้บ้างในมือนี้
เด็ก ๆ คอยไข่มองแข่งกับเสียงฟ้าและเสียงฝน



เช้าวันใหม่ พ่อพาเด็กๆ ไปขยำดิน ที่โรงงานของเพื่อนพ่อ
น้องนิ้มสนุกมากที่สุด เพราะดินเหนียวๆ เย็นๆ





เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน
ใช้ดินจากบ่อในตำบลด่านเกวียน
ที่มีคุณสมบัติพิเศษ จึงทำให้ได้เครื่องปั้น
คุณภาพดี สีสันสวยงาม เป็นสินค้าขึ้นชื่อ
ของเมือง

“เมื่อวานเล่นดินกันแล้ว วันนี้มาดูหินก็แล้วกันนะ”
 อาชัยพาเด็ก ๆ มาส่งที่ปราสาทหิน
 “ไอ้โฮ ทำไมก้อนหินเยอะแยะจัง ขนมาจากไหนเนี่ย”



ปราสาทหิน

พบมากในบริเวณภาคอีสานตอนใต้
 ก่อสร้างในยุคที่ขอมรุ่งเรือง คำว่า ‘ปราสาท’
 หมายถึง สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา
 ในยุคโบราณ ไม่ใช่ที่อยู่ของพระราชา



“มนุษย์ต่างดาวขนมาแน่ๆ”
พี่หนึ่งคิดได้ก่อนใคร



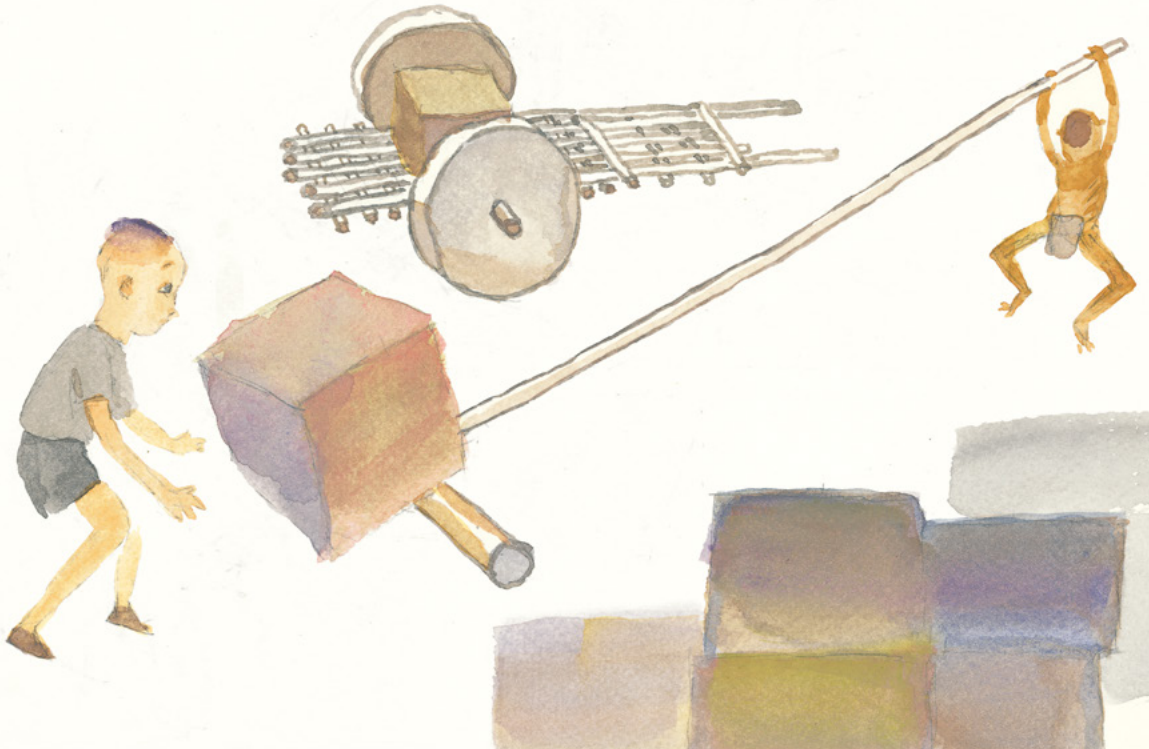
“มนุษย์ต่างดาวไม่มีจริง
จัดว่าใช้คนแข็งแรง
แบบนี้กล้ำแบกมากกว่า”
จืดคิดอย่างจริงจัง



“น้องนี้ว่าช่าง”

“จ่อยเคยเห็นในรูป
เขาใช้รถลากมาจริง ๆ นะ”

ต่างคนต่างสนุกอยู่กับความคิดของตัวเอง
ทันใดนั้น มีเสียงเพลงดังลอยมาตามลม



เด็ก ๆ พวกนี้มาอยู่ที่ที่เสียงเพลงดัง
คุณลุงใจดีจึงให้เด็ก ๆ
ได้ลองเป่า ลองเล่นดู



โหวดหรือแคน
เป็นเครื่องเป่าชนิดที่ไม่มีลิ้น
เสียงเกิดจากกระแสลมที่เป่าผ่าน
เวลาเป่าจะหมุนไปรอบๆ
ตามเสียงที่ต้องการ





พี่หนึ่งกับน้องนึม เด็กจากเมืองกรุง
ติดใจดินแดนอีสานเสียแล้ว

ปิ่น ปิ่น ปิ่น.....

อาชัยบีบแตรรถแทนการร้องเรียกเด็กๆ
พี่หนึ่ง น้องนิ่ม จืดและจ๋อย รีบลาคุณลุงนักดนตรี
พากันวิ่งมาที่รถ อยากกลับให้ถึงบ้านเร็ว
เล่นกันจนเหนื่อย ฟังกันจนเพลิน เมื่อนึกได้อีกที
เด็กๆ บอกอาชัยเป็นเสียงเดียวกันว่า “หิว”





“ปิดเทอมหน้า เรามานี้กันอีกนะครับ”

“หนูมาด้วย” น้องนึมเสียงดัง

ขณะที่พ่อค่อย ๆ เคลื่อนรถออกมา
อาชัย จืดและจ๋อย ยืนคอยส่งพี่น้องจนลับสายตา





คำอธิบายเพิ่มเติม

หนังสือเรื่อง สองพี่น้องตะลุยแดนอีสาน เป็นหนังสือสำหรับเด็กวัย ๗ ปีขึ้นไป ถือว่าเป็นวัยที่ควรอ่านหนังสือเองได้แล้ว แต่ขอสนับสนุนให้คุณครูอ่านให้เด็กฟังก่อนเป็นการเริ่มต้น เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการอยากอ่านด้วยตัวเอง และขอให้คุณครูระลึกไว้เสมอว่า การที่มีผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟังนั้น เด็กๆ จะสนุกและรู้สึกอบอุ่นกว่าการอ่านเองเป็นไหนๆ หากคุณครูต้องการให้เด็กสนุกกับการอ่าน และรู้สึกอบอุ่นเมื่อคุณครูอ่านให้ฟังแล้วละก็ คุณครูมีทางเลือกเพียงทางเดียวคือ ต้องอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

การใช้หนังสือกับเด็กวัยประถมศึกษาเป็นกิจกรรมที่น่าสนุก เพราะเด็กอยู่ในวัยที่มีประสบการณ์กว่าเด็กวัยอนุบาลมากนัก เด็กกลุ่มนี้มีความสนใจที่หลากหลาย ดังนั้น การอ่านจนจบเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่พอ เมื่ออ่านหนังสือให้ฟังจบแล้ว คุณครูควรให้เด็กได้มีโอกาสบอกเล่าประสบการณ์ที่แตกต่างหรือคล้ายคลึงกับตัวละครในเรื่อง ตัวอย่างเช่น เมื่อเปิดถึงตอนที่พ่อพาพี่หนึ่งและน้องนิ่มแวะเที่ยวภูเขา ให้เด็กได้ทายว่า พ่อพาแวะเที่ยวที่ไหน โดยวิเคราะห์เส้นทางของการเดินทาง เพราะเมื่อพ่อพูดว่า “เรามาดังดินแดนที่ราบสูงกันแล้ว” นั้น ควรจะหมายถึงสถานที่ใด และให้เด็กได้เล่าประสบการณ์ หากใครเคยมีโอกาสได้ไปที่นั่น หรือภาพในเรื่องที่มีฉากรถไฟแล่นผ่านอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ให้เด็กทายว่า อ่างน้ำขนาดใหญ่ นั่นคือที่ไหน มีความสำคัญอย่างไร ใครเคยนั่งรถไฟแล้วมองมายังถนน ในทิศทางซึ่งตรงข้ามกับตัวละครที่อยู่บนถนนแล้วมองไปยังรถไฟที่กำลังแล่น ให้เด็กได้เล่าให้เพื่อนฟังว่ามองเห็นอะไร และเห็นอย่างไรบ้าง หรือในตอนที่ตัวละครจินตนาการไปว่าคนโบราณชนก้อนหินขนาดใหญ่มาเพื่อสร้างปราสาทได้อย่างไร เหตุการณ์ตอนนี้เป็นอีกช่วงหนึ่งที่คุณครูสามารถยกขึ้นมาใช้เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดให้แตกต่างไปจากตัวละคร ว่าแต่ละคนมีความคิดอย่างไรบ้างเกี่ยวกับประเด็นนี้

การใช้หนังสือกับเด็กวัยประถมศึกษา สามารถเลือกใช้ได้ในหลายมิติ เริ่มจากอ่านหรือเล่าให้ฟัง แล้วเชื่อมโยงสู่สถานที่จริง บอกเล่าตำนาน เล่าเกร็ดประวัติศาสตร์ หรือแม้แต่ชวนลงมือประดิษฐ์สิ่งของที่หาได้ในท้องถิ่นแบบเดียวกับตัวละคร เพื่อให้หนังสือได้ทำหน้าที่เป็นสื่อการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

ประวัตินักเขียน



สกุณี ณัฐพลวัฒน์ : คนเขียนเรื่อง

เคยมีผลงานเขียนหนังสือสำหรับเด็กเรื่อง ‘ทุกวันเป็นวันสนุก’ ที่บอกเล่าเรื่องราวของของเล่น และการละเล่นของเด็ก ๆ ชาวใต้ งานนั้นทำให้ได้ไปเก็บข้อมูลกับเด็ก ๆ และผู้ใหญ่ที่จังหวัดยะลา จนพาให้ติดอกติดใจงานเขียนหนังสือภาพสำหรับเด็ก เมื่อโอกาสมาอีกครั้งจึงไม่รอช้า ขอคว้าเรื่องสนุกชวนเด็ก ๆ ผู้อ่านให้สนุกไปกับตัวละคร ‘สองพี่น้อง’

ทุกวันนี้ทำงานเขียนเชิงสารคดีชีวิต ท่องเที่ยว บทสัมภาษณ์ผู้คน และถนัดเรื่องราวเกี่ยวกับต้นไม้และสวน ชอบอ่าน ชอบเขียน และชอบแนะนำให้คนหันมาอ่านหนังสือเป็นที่สุด





ยุทธศักดิ์ วังไพศาล : คนเขียนภาพ

เป็นคนกรุงเทพฯ เติบโตที่จังหวัดนครสวรรค์ ปัจจุบันสอนวิชาศิลปะ อยู่ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา เป็นครูผู้สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียน เพื่อรักการเขียนภาพอย่างมีความสุข เป็นศิลปินวาดเส้นเล่นสี บนหน้ากระดาษและผืนผ้าใบ ทั้งสีน้ำ สีชอล์ค สีน้ำมันและอื่นๆ เป็นคนชอบดูแลสุขภาพ ชอบวาดภาพ และอ่านหนังสือ (ภาพ) จนทำให้ได้มาเป็นนักวาดภาพประกอบในหนังสือเล่มนี้



หนังสือในชุดสื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น

